

D 16/97

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan från Kronofogdemyndigheten i X län avseende godkände revisorn A-sons insatser som vald revisor i ett aktiebolag räkenskapsåren 1991/92 och 1992/93.

Av anmälan framgår att bolaget, vars verksamhet bestått av bl.a. handel med bilar, försattes i konkurs i juni 1994. Vid konkursutredningen framkom väsentliga brister i bolagets redovisning av varulagret de aktuella räkenskapsåren. Vid edgångssammanträde bekräftade företagsledaren att lagervärdet per bokslutsdagen den 31 augusti 1993 varit felaktigt såtillvida att vissa bilar varit övervärderade och att någon eller några bilar för mycket tagits med för att förbättra bokslutet och att detta förfaringssätt tillämpats även tidigare år. A-son har inte anmärkt på lagervärderingen i revisionsberättelsen för räkenskapsåret 1991/92. För räkenskapsåret 1992/93 har han avgett två revisionsberättelser daterade samma dag, en utan och en med anmärkningar. I den sistnämnda har han angett att granskningen utförts enligt god revisionsredovisning och att årsredovisningen upprättats enligt aktiebolagslagen. Med hänvisning till att tillräckligt underlag för värdering av posterna varulager och leverantörsskulder inte erhållits har han varken till- eller avstyrkt fastställande av resultat- och balansräkningen eller att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Någon tid efter det att revisionsberättelserna avgetts upprättade A-son två revisionspromemorior. I dessa efterfrågade han bl.a. underlag för bokförda transaktioner och köpeavtal avseende bilförsäljningar.

A-son har anfört bl.a. följande. Vid bedömningen av vilka granskningsinsatser som erfordrades för att kontrollera varulagrets värde granskade han de förändringar som hade skett jämfört med tidigare år samt hur omsättningen hade utvecklats. Härefter granskade han stickprovsvis ett antal bilar. Han upptäckte inte någon bil som inte var registrerad på bolaget. En "fysisk" kontroll av varulagret erhöles genom att en anställd på revisionsbyrån dagligen passerade bolaget. Dessutom besökte han själv bolaget vid olika tidpunkter på året för att diskutera resultatet och fick då även en viss kontroll av varulagret. De felaktigheter i lagerredovisningen som påträffades under revisionens gång rättades till. Han bedömde också att bolaget lämnade rimliga förklaringar till påträffade fel. Innan revisionen för räkenskapsåret 1992/93 var avslutad blev det aktuellt med försäljning av bolaget "och då skulle det fram en årsredovisning". Avsikten var att han skulle avge en ören revisionsberättelse eftersom det inte förelåg tillräckligt underlag för att bedöma årsredovisningen, men av misstag blev revisionsberättelsen ren. Felet uppmärksammades och rättades till samma dag. Han informerade även bolagets bankkontakter om misstaget. Anledningen till att revisionspromemorior med frågor lämnades till bolaget efter revisionsberättelsens avgivande var att ge bolaget möjlighet att komma in med kompletterande uppgifter och ett nytt bokslut som skulle kunna utmynna i en ny ren revisionsberättelse.

RN, som haft tillgång till A-sons dokumentation, gör följande bedömning.

Varulagret utgjorde en väsentlig del av bolagets tillgångsmassa och motsvarade för de aktuella räkenskapsåren 73 respektive 88 procent av balansslutningen. A-son deltog ej vid inventering av lagret per bokslutsdagen den 31 augusti 1992. Det framgår av handlingarna i ärendet att A-son under detta räkenskapsår gjorde vissa begränsade stickprovskontroller, bl.a. kontrollerades ett antal begagnade bilar med avseende på ägandet mot bilregistrets uppgifter och inköpspriset jämfört med lagervärdet. Härvid uppmärksammade A-son vissa brister i redovisningen. Dessa har varit av sådant slag att A-son borde ha utökat och fördjupat sin granskning. RN bedömer att de granskningsåtgärder A-son vidtagit såvitt avser

räkenskapsåret 1991/92 varit helt otillräckliga för att han skall anses ha kunnat bilda sig en välgrundad uppfattning om varulagrets existens och värde. Vad gäller räkenskapsåret 1992/93 har A-son tillstått att han avgett revisionsberättelse innan revisionen var avslutad. – En revisor skall i den omfattning god revisionsred bejuder granska bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Först härefter skall revisorn avge revisionsberättelse. Att klienten i vissa fall har intresse av att snabbt få fram en reviderad årsredovisning får inte påverka revisorn i dennes skyldighet att utföra revisionen så grundligt som krävs. A-son har genom att avge revisionsberättelse innan han själv bedömt revisionen som avslutad på ett allvarligt sätt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Att han dessutom mot bättre vetande intygat att granskningen utförts enligt god revisionsred är försvårande.

A-son har förklarat att det på grund av ett misstag upprättades två revisionsberättelser för räkenskapsåret 1992/93. Det kan givetvis förekomma att en revisor av olika anledningar måste avge en ny revisionsberättelse. Av den nya revisionsberättelsen måste det emellertid framgå att den ersätter tidigare avgiven berättelse. Genom sin underlåtelse att lämna sådan information har A-son medverkat till att osäkerhet uppstått om vilken revisionsberättelse som ägt giltighet. För övrigt finner RN det anmärkningsvärt att inte A-son redan inför undertecknandet av den första revisionsberättelsen reagerat på dess felaktiga innehåll.

Sammanfattningsvis finner RN att A-sons revisionsinsatser i ifrågavarande uppdrag på ett allvarligt sätt har avvikit från god revisionsred. A-son har i sådan grad åsidosatt sina plikter som revisor att disciplinär åtgärd är motiverad.

Kommerskollegium har i tidigare beslut i tillsynsärenden den 27 juni 1995 (dnr REV 85/92, 385/94) meddelat A-son varning bl.a. med anledning av att han på bristfälliga grunder godtagit värdering av väsentliga balansposter samt försummat att i revisionsberättelsen anmärka på att avskrivningar inte gjorts. Mot bakgrund av detta och med hänsyn till vad som nu framkommit finns det anledning att ifrågasätta A-sons lämplighet som revisor. Med beaktande av att Kommerskollegium meddelat sitt beslut efter de nu bedömda revisionsinsatserna finner RN ändå inte omständigheterna vara synnerligen försvårande.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell, Lars Wenne och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektörerna Carina Bergman Marcus och Åsa Arffman. Föredragande har varit Åsa Arffman.